

edutopija 21

stvaramo održivu budućnost

Alati za suradnju škola i lokalne zajednice za održivi razvoj

- evaluacija obrazovnih
modula & preporuke za provedbu

IMPRESSUM

MJESEC I GODINA IZRADE DOKUMENTA

— TRAVANJ 2021.

NARUČITELJ

— ZELENA MREŽA AKTIVISTIČKIH GRUPA (ZMAG)

AUTORI

— DOMAGOJ KOVAČIĆ & VERA GJOKAJ

LEKTURA

— ANTONIA BANOVIĆ

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

— MAJI STUDIO

Alati za suradnju škola i lokalne zajednice za održivi razvoj

evaluacija obrazovnih modula
& preporuke za provedbu

Projekt EdUTOPIJA 21 je sufinanciran kroz Švicarsko-hrvatski program suradnje koji provodi Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost autora i ne odražavaju nužno stajališta ZMAG-a ni Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Kazalo

9 Uvod

13 Evaluacija – obrada evaluacijskih upitnika

19 Preporuke za provedbu modula

20 Iskustveno učenje

21 Planiranje iskustvenog učenja

23 Vrijednosti i primjena znanja

23 Preporuke za organizaciju edukacije (logistika)

24 Željeni ishodi učenja

28 Popis literature

I. Uvod

Pred vama je Evaluacija obrazovnih modula „Alati za suradnju škola i lokalne zajednice za održivi razvoj“ & preporuke za provedbu koji su izrađeni u sklopu projekta EdUTOPIJA21 – stvaramo održivu budućnost.

Projekt provodi udruga Zelena mreža aktivističkih grupa (ZMAG) u partnerstvu s Gradom Velikom Goricom i sedam osnovnih škola na području grada Velike Gorice: OŠ Eugena Kumičića, OŠ Novo Čiče, OŠ Eugena Kvaternika, OŠ Eugena Kvaternika – PŠ Lukavec, OŠ Eugena Kvaternika - PŠ Dubranec, OŠ Vukovina – PŠ Rakitovec i OŠ Vukovina.

Projekt je financiran kroz Švicarsko – hrvatski program suradnje, koji provodi Ured za udruge Vlade RH kroz poziv „Osnaživanje doprinosa organizacija civilnoga društva obrazovanju za održivi razvoj za unaprjeđenje ekonomske i socijalne kohezije“.

Opći cilj projekta je poticati doprinos organizacija civilnog društva stvaranju ekonomske i socijalne kohezije i održivog razvoja lokalne zajednice kroz modele suradnje ključnih aktera.

Specifični ciljevi projekta su:

1. Povećati ulogu organizacija civilnoga društva u razvoju kompetencija učitelja i nastavnika, djelatnika javne uprave, zainteresiranih roditelja, volontera i javnosti za kreiranje okruženja pogodnog za aktivno sudjelovanje djece i mladih u područjima održivog razvoja;
2. Povećati ulogu organizacija civilnog društva u razvoju kompetencija učenika u područjima održivog razvoja;
3. Osnažiti partnerstva organizacija civilnoga društva, škola i lokalne zajednice u podizanju svijesti o održivom razvoju.

Projekt EdUTOPIJA21 na inovativan i praktičan način razvija kod učenika i učenica znanje i kompetencije u područjima održivog razvoja. Kroz cijeli projekt sa svim partnerima i suradnicima, ciljnim skupinama i korisnicima stvoren je ekosustav temeljen na suradnji, reagiranju na potrebe i poticanju participativnog pristupa kako bi se osigurao održivi razvoj lokalne zajednice. U projektu se pazi na ravnotežu između metoda poučavanja te se pored predavanja i prezentacija bitnih područja održivog razvoja iznimna pažnja posvećuje radionicama i uključivanju samih učenika i učenica u proces stvaranja i realizacije održivih i pravednih rješenja te razvijanju osjećaja za volontiranje, rad u lokalnoj zajednici i pomaganje potrebitima kako bi se na životnim situacijama pokazalo da je održivi razvoj bitan i za osnaživanje ekonomske i socijalne kohezije.

Projekt EdUTOPIJA21 je zamišljen kao inicijativa promjene prema razumijevanju i korištenju održivog razvoja u svakodnevnom životu mladih i lokalne zajednice. Projekt počiva na sinergiji organizacija civilnog društva, obrazovnih institucija i lokalne samouprave na dugoročnu korist lokalnoj zajednici, a nakon diseminacije rezultata i cjelokupnom društvu. Kroz projekt je važno osigurati ravnotežu između osnaživanja lokalnog identiteta, povezivanja s prostorom življenja i osjećajem samo-poštovanja naspram

brige za druge te univerzalnog poimanja održivosti u smislu osiguranja pravednog i odgovornog razvoja na cijelom planetu uz poštivanje drugih živih bića i važnosti svjetskih ekosustava.

Projekt je dizajniran da osigura participaciju i sudjelovanje ne samo svih bitnih aktera u obrazovnim politikama lokalne zajednice, već i ciljanih skupina i krajnjih korisnika. To je važno jer se time razvija sposobnost za inicijativu i osjećaj odgovornosti i ciljne skupine prestaju biti pasivni konzumenti obrazovnog sadržaja. Tako cjelokupna lokalna zajednica razvija kulturu održivosti i orijentiranosti na akciju i aktivan odnos prema održivom razvoju.

Moduli koji su se radili u sklopu projekta su:

- Modul I — "Iniciranje i pokretanje suradnje u lokalnoj zajednici"
- Modul II — "Uključivanje različitih lokalnih dionika"
- Modul III — "Organizacija suradnje i suradničko učenje dionika "
- Modul IV — "Učenje kroz suradnju i osnove projektnog planiranja "
- Modul V — "Komunikacija u svrhu zagovaranja "
- Modul VI — "Kako kvalitetno financirati inicijativu?"
- Modul VII — "Promišljanje o promjenama i kako ih mjeriti?"

Moduli su namijenjeni odraslima i poželjno je u sudionike uključiti učitelje, roditelje, predstavnike organizacija civilnog društva, predstavnike lokalne samouprave i ostale aktivne građane koji mogu doprinijeti osmišljavanju i realizaciji inicijativa u lokalnoj zajednici.

Svrha provedbe obrazovnih modula je razvoj kompetencija za kreiranje okruženja pogodnog za aktivno sudjelovanje djece i mladih u području održivog razvoja te poticanje suradnje između relevantnih dionika u lokalnoj zajednici.

Priručnik „Alati za suradnju škola i lokalne zajednice za održivi razvoj“ koji je služio kao podloga za izradu obrazovnih modula, daje primjere, modele i alate koje škole mogu koristiti za poticanje suradnje između relevantnih dionika u lokalnoj zajednici a sa svrhom angažiranja djece, mladih, roditelja, volontera, lokalnih javnih i privatnih institucija, organizacija civilnog društva i lokalne samouprave za kreiranje inicijativa i projekata koji doprinose poboljšanju kvalitete života lokalne zajednice i ostvarenju ciljeva održivog razvoja.

The background of the slide is decorated with a variety of colorful shapes. There are circles in shades of red, orange, yellow, green, blue, purple, and brown. Interspersed among these are brown, pill-shaped sticks, some oriented horizontally and some diagonally. The shapes are scattered across the page, creating a festive and abstract pattern.

II. Evaluacija - obrada evaluacijskih upitnika

Evaluacijski upitnik sastavljen je s ciljem detektiranja zadovoljstva sudionika sudjelovanjem u obrazovnim modulima (zadovoljstvo svojom participacijom tijekom radionice, zadovoljstvo atmosferom u grupi, zadovoljstvo usvojenim znanjem i vještinama, zadovoljstvo metodologijom rada, zadovoljstvo organizacijom radionice i zadovoljstvo trenerima).

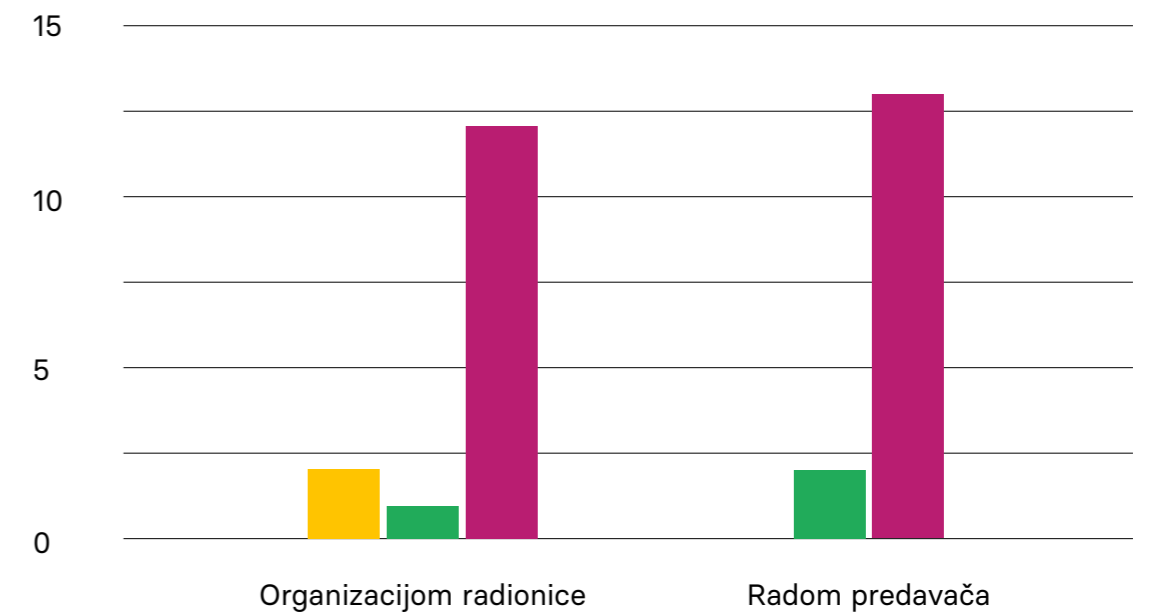
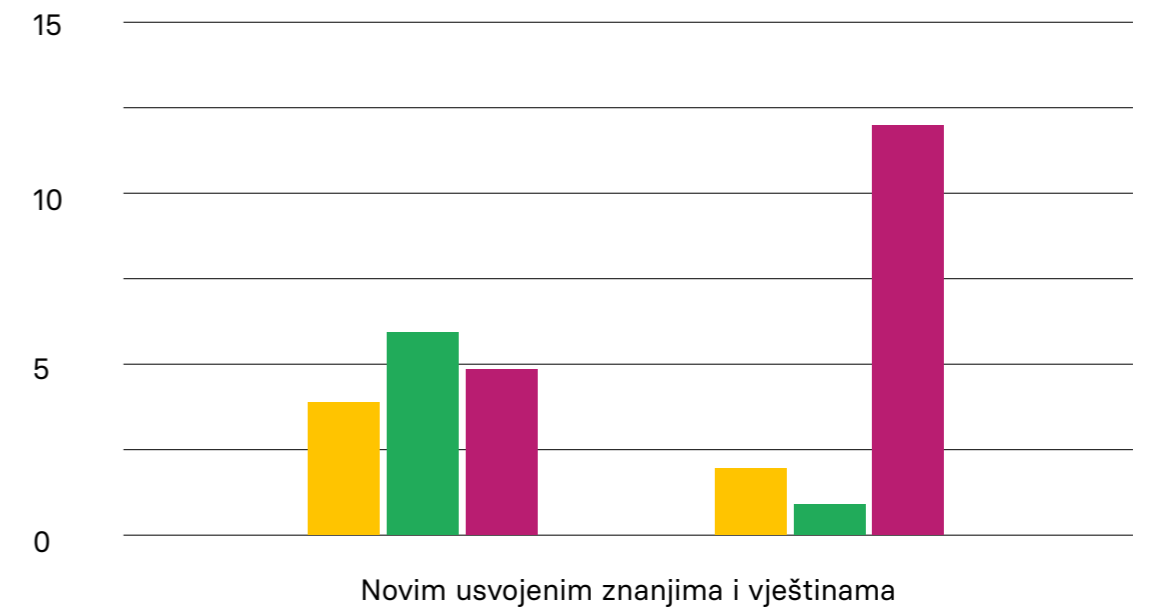
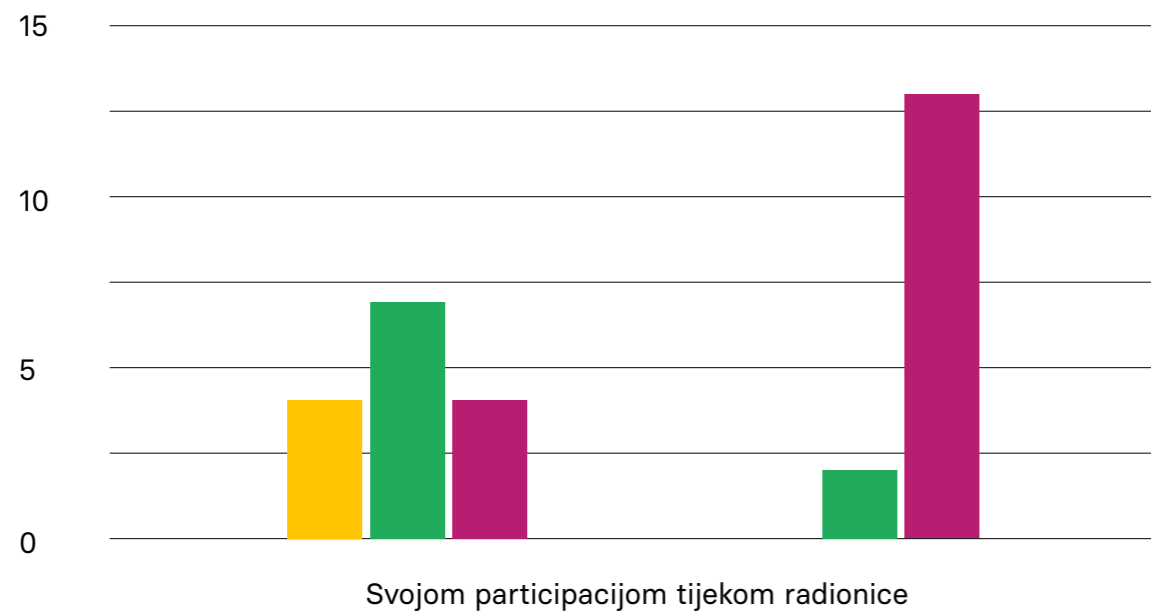
Upitnici su distribuirani na svakom obrazovnom modulu (7) na kojima je sudjelovalo kako slijedi:

1. modul - 26 sudionika
2. modul - 16 sudionika
3. modul - 14 sudionika
4. modul - 10 sudionika
5. modul - 13 sudionika
6. modul - 8 sudionika
7. modul - 8 sudionika

Na pitanje o procjeni zadovoljstva modulom sudionici su u prosjeku izrazili sljedeće:

Gdje je ocjena zadovoljstva kako slijedi:

■ 1 = nimalo ■ 2 = vrlo malo ■ 3 = malo ■ 4 = prilično ■ 5 = potpuno

Na pitanje *Koje teme i informacije su vam bile najzanimljivije ili najkorisnije? sudionici su izjavili:*

- osvještavanje na koje se sve načine možemo obratiti dionicima;
- teme o kojima smo i sami promišljali, a koje se tiču zdrave prehrane;
- korisno je bilo sve što smo čuli, a najzanimljiviji su primjeri iz prakse;
- korisno mi je bilo čuti na koje sve načine možemo “zagovarati” o nekoj problematici;
- teme koje se tiču lobiranja i zagovaranja;
- praktični rad; smatram da smo do sada zaista svašta korisno naučili i divno je vidjeti kako to primjenjujemo bez nesigurnosti i problema;
- priručnik o zagovaranju;
- izrada projekta - planiranje ciljeva i uzroka;
- postavljanje problema, određivanje uzroka i posljedica;
- participacija i diskusija; pretvaranje problemskog stabla u stablo ciljeva;
- odlična mi je bila početna igra, atmosfera suradnje, opća tema participacije;
- stav - svi problemi su rješivi!;
- kako razraditi planiranje;
- kako raditi na projektu;
- stablo problema;
- metode evaluacije;
- kako mjeriti promjenu;
- cjelokupni pogled na svih sedam modula i rezimiranje;
- kako pokrenuti samofinanciranje.

Na pitanje *Navedite 3 stvari koje ste danas naučili? sudionici su izjavili:*

- planiranje projekta, izrada početnog plana - od problema na dalje, komunikacija i timski rad;
- kako odrediti problem, uzrok i posljedice te kako to pretvoriti u ciljeve i aktivnosti;
- pretvaranje problemskog stabla u stablo ciljeva, igra participacije, potrebe lokalne zajednice Velike Gorice;
- na koji način motivirati nekoga na aktivnost; veza detektiranja problema, uzroka i posljedica; kako uzroke pretvoriti u aktivnosti;
- osvještavanje problema kojeg treba riješiti i primjena drugih ideja u svom problemu;
- napraviti stablo problema, konkretizirati problem, kako stvoriti radnu atmosferu prilikom organizacije;
- hvatati lopticu, biti kreativna, gledati iz druge perspektive;
- kako osmišljeni projekt realizirati postavljajući si jasne aktivnosti, rezultate istih te ostvarenje zadanog cilja;
- kako konkretizirati problem, utvrditi uzroke problema (stablo problema);
- organizacija i planiranje aktivnosti, pravilna formulacija ciljeva;
- kako razraditi ciljeve i aktivnosti;
- stablo ciljeva, u kojem smjeru početi razmišljati kako bi se problem riješio;
- naučila sam što su zagovaranje, lobiranje i aktivizam i na koji ih se način može provoditi;

- što je lobiranje i zagovaranje, kako odrediti dionike, osmisliti poruke;
- kako osmisliti početak, temelj, za daljnju razradu konkretnih projekata; na što se treba fokusirati prilikom pronalaska dionika i različite metode pristupa prilikom pronalaska i pristupa u lobiranju i zagovaranju ideje ili projekta;
- osvještavanje kako učinkovitije komunicirati s dionicima;
- što je lobiranje, zagovaranje i aktivizam;
- poštovati tuđa razmišljanja, napisati kratko metode i aktivnosti vezane za projekt;
- kako, što i zašto mjeriti promjenu.

Na pitanja *Ostali komentari i preporuke sudionici su izjavili:*

- Sve super!
- Prekrasno vam je ovdje!
- Odlična ekipa i treneri!
- Odlično, veselim se idućem modulu!
- Sve top! :)

Ukupna evaluacijska ocjena provedbe obrazovnih modula je izvrsna, te je potrebno istaknuti da su sudionici na evaluacijska pitanja u slobodnoj formi davali vrlo konkretne primjere naučenog i sadržaja koji bi željeli implementirati u svojoj zajednici i školi.

The background of the slide is decorated with a variety of colorful shapes. There are circles in shades of red, orange, yellow, green, blue, purple, and brown. Interspersed among these are brown, pill-shaped bars, some oriented horizontally and some vertically. The shapes are scattered across the page, creating a festive and dynamic atmosphere.

III. Preporuke za provedbu modula

3.1. Iskustveno učenje

Osnovna preporuka koja je proizašla iz provedene edukacije, a temelji se i na iskustvima iz drugih sličnih projekata kao i stručnoj literaturi, jest da je edukaciju za održivi razvoj izuzetno uspješno provoditi koristeći **iskustveno učenje**, bez obzira radimo li s učiteljima, profesorima, učenicima, mladima, djecom ili bilo kojim drugim skupinama.

Iskustveno učenje znači učenje kroz iskustvo ili otkriće. To je proces transformacije tijekom koje sudionici stječu nove vještine, nova znanja, nove stavove i nove načine razmišljanja. Iskustveno učenje često se opisuje kao ono koje zahvaća našu glavu, srce i ruke te pruža mogućnosti za emocionalnu uključenost, preuzimanje inicijative, donošenje odluka i prihvaćanje odgovornosti.

Iskustveno učenje temelji se na nizu načela koja bi trebali pokušati slijediti kada se vode obrazovne aktivnosti. Neka osnovna načela navedena su u ovim preporukama, a za detaljni pregled koncepta iskustvenog učenja i načela predložena je osnovna literatura.

Jedno od važnih načela iskustvenog učenja je dobrovoljnost – sudionici sami odlučuju o sudjelovanju i preuzimaju odgovornost za ishod procesa.

Iskustveno učenje najbolje se provodi u grupama (20-30 sudionika).

Rad u grupi pruža nebrojene prilike za učenje i omogućava korištenje najraznovrsnijih metoda. Grupa je sama za sebe izvor iskustva, znanja i stavova, a članovi grupe su potpora jedni drugima. Rad u grupi je zabavan. U radu s grupama treba imati na umu njihovu dinamiku – tijekom dužeg vremena grupa može proći kroz različite faze ili se sastav grupe može mijenjati što utječe na proces učenja.

Iskustveno učenje je ono u kojem je cijeli proces učenja fokusiran na sudionike i njihove potrebe i interese sudionika kao i na njihovo iskustvo i okruženje u odnosu na temu. Prije, ali i tijekom edukacije, potrebno je napraviti **analizu potreba sudionika** – koja su njihova prijašnja iskustva i znanja, koje su njihove potrebe i želje za učenjem (u odnosu prema temi, ali i načinu rada), koji su njihovi planovi za budućnost te kako mogu primijeniti novostečene kompetencije. Analizu potreba sudionika moguće je provesti na razne načine – upitnikom, intervjuom, fokus grupom, ali i raznim kreativnim metodama.

3.2. Planiranje iskustvenog učenja

Analiza potreba prvi je korak u osiguravanju jednog bitnog načela iskustvenog učenja – sudjelovanja (uključivanja/participacije) sudionika u cijeli proces. Idealno bi bilo da su budući sudionici uključeni u analizu potreba, ali i kreiranje samog programa (npr. prijedlozi tema, načina rada) te tijekom pripreme i provedbe istog. Tijekom provedbe edukacije, potrebe sudionika se mogu mijenjati i nadograđivati pa ih je potrebno pratiti – najčešće kroz procese refleksije i evaluacije – te prilagođavati program.

Za program koji se temelji na iskustvenom učenju potrebno je **definirati ciljeve učenja kao i rezultate i ishode učenja**. Poželjno je imati jedan ili nekoliko općih ciljeva cijelog programa kao i specifične podciljeve za pojedine tematske cjeline ili module. Ciljevi učenja najčešće se formuliraju kao kompetencije – znanja, vještine i stavovi – koje će sudionici steći ili unaprijediti tijekom edukacije. Ciljevi bi trebali biti realni, korisni, mjerljivi, ali i izazovni. S obzirom na važnost uključivanja sudionika u iskustvenom učenju, sami sudionici mogu biti uključeni u kreiranje ciljeva. Postoje razni alati koji mogu pomoći u kreiranju ciljeva, kao što su modeli SMART, SPIRO ili 6 razina znanja opisani u predloženoj literaturi.

U procesu iskustvenog učenja sudionici sami preuzimaju odgovornost za svoje učenje, ali im je za to ponekad potrebno dati dodatnu potporu, osobito ako prvi put sudjeluju u ovakvim procesima. Sudionici bi trebali samostalno i uz pomoć drugih sudionika i voditelja edukacije definirati svoje potrebe, postaviti ciljeve učenja i načine praćenja napretka. Oni sami prepoznaju i vrednuju rezultate učenja i postavljaju nove ciljeve i izazove.

Prilikom planiranja aktivnosti potrebno je imati na umu da sudionici imaju **različite načine i stilove učenja** te bi bilo poželjno da su i sami sudionici svjesni svojih stilova. Postoji nekoliko modela stilova učenja i testova za samoprocjenu, a najčešće govorimo o vizualnim, auditivnim i kinestetičkim (iskustvenim) tipovima učenja ili pak o aktivistima, misliocima, teoretičarima i pragmatičarima. Ovo moramo imati na umu kako bismo aktivnosti i metode prilagodili različitim potrebama sudionika.

Prilikom planiranja aktivnosti potrebno je imati na umu i prilično poznatu **teoriju o učenju izvan zone udobnosti**: ljudi najbolje uče kad im se pruži prilika da istražuju izvan njihove percipirane zone udobnosti. Učenje ne bi trebalo donijeti nelagodu ili nesigurnost i odvesti u zonu stresa, već treba izazvati sudionike da se otvore novim iskustvima. U iskustvenom učenju mnoštvo je prilika za izlazak iz zone udobnosti – nekad to može biti obična rasprava ili neobična metoda, a za nekog tko prvi put sudjeluje u ovakvom programu, samo sudjelovanje predstavlja pomak. Kada planiramo aktivnosti, metode ili rasprave, svakako želimo motivirati sudionike na pomak, ali moramo paziti da ne završimo u zoni stresa.

Prilikom planiranja aktivnosti i metoda potrebno je osigurati **mješavinu sadržaja i procesa**: pokušajte održavati dobru ravnotežu između aktivnosti usmjerenih na proces i informacije (teoriju).

Prilikom planiranja aktivnosti i metoda potrebno je poštivati krug iskustvenog učenja koji se sastoji od 4 stila odnosno faze: doživljavanje (iskustvo), reflektirajuće promatranje, generalizacija (konceptualizacija) i primjena. Idealno, svaka aktivnost učenja sastojat će se od sve 4 faze čiji su stilovi podržani različitim metodama. U literaturi detaljan opis ovog procesa može se pronaći pod nazivima krug iskustvenog učenja ili **Kolbovi stilovi učenja**. Upravo ovakav način planiranja aktivnosti osigurava primjenu načela i prednosti iskustvenog učenja.

Uzmimo za primjer aktivnost kojom želimo istražiti temu osobnog ekološkog otiska. Najčešće započinjemo s fazom doživljavanja – sudionicima ćemo podijeliti upitnik i uputstva te će samostalno ocijeniti osobni ekološki otisak. U sljedećoj fazi refleksije (metoda: razgovor s cijelom grupom) osvrnut ćemo se na to što se upravo dogodilo: upitati ćemo sudionike za rezultate, razmišljanja o samom procesu, kako su se osjećali, što su otkrili, što ih je iznenadilo. Refleksija sudionicima pomaže da obrate pažnju na vlastito učenje i ostvare uvide o sebi i o svom odnosu prema svijetu u cjelini. Naredna faza je generalizacija (metoda: prezentacija) gdje sudionicima prezentiramo teorijski okvir ekološkog otiska. U zadnjoj fazi primjene (metoda: rad u malim grupama i prezentacije) sudionici će kreirati listu preporuka kako smanjiti osobni ekološki otisak.

Upravo je krug iskustvenog učenja ono što čini proces učenja poligonom za igru i kreativnost - aktivnosti i metode u iskustvenom učenju mogu biti bilo što! To može biti neka metoda koju ste koristili nebrojeno puta ili koju ste vidjeli od nekoga. Možete koristiti jednostavne dječje igre ili napredne prezentacijske alate. Umjesto dugotrajnog izlaganja o ciljevima održivog razvoja možete napraviti lutkarsku predstavu s likovima iz šume. Možete koristiti metode iz formalne edukacije, sporta, bilo koje umjetnosti, a možete i sami kreirati nove. Ipak, nikad ne birajte metodu samo zato što je zabavna ili vama najsigurnija – aktivnosti i metode uvijek moraju biti isplanirane u skladu s ciljevima edukacije i načelima iskustvenog učenja.

Jednostavnom pretragom moguće je naći već veliki broj detaljno razrađenih aktivnosti i metoda koje se bave temama održivog razvoja. Također, možete koristiti i prilagoditi aktivnosti originalno kreirane za teme ljudskih prava, inkluzije, rada s mladima, rada s djecom, aktivnog građanstva i slično. Takvi materijali su uglavnom besplatni, a u prilogu ovih preporuka nalaze se 2 dovoljna za početak.

Kada planirate program i aktivnosti ne zaboravite na sudionike sa smanjenim mogućnostima - podržite njihovo uključivanje, osigurajte potporu grupe i prilagodite metode rada. U svakom slučaju, radno okruženje mora biti fizički i emocionalno sigurno i ugodno za sve sudionike.

U program je svakako potrebno uključiti vrijeme za evaluaciju. Ako radite u više koraka (modula) potrebno je napraviti evaluaciju svakog, a zatim i programa u cjelini. Procjenjivati možete različite stvari kao što su zadovoljstvo programom ili promjenu u znanju ili stavovima. U iskustvenom učenju sami sudionici (i grupa) procjenjuju stečene kompetencije ili osobni razvoj bez pritiska vanjskog ocjenjivanja. Za samu evaluaciju mogu se koristiti raznovrsne metode, a nije loše osigurati i individualno vrijeme za samoprocjenu sudionika.

Na početku edukacije potrebno je osigurati vrijeme za upoznavanje sudionika, tima, ciljeva i programa, a isto tako na kraju procesa osigurajte vrijeme za zajednički osvrt na cijeli proces, pozdrave, želje i planove za budućnost.

3.3. Vrijednosti i primjena znanja

Iskustveno učenje sa sobom donosi preispitivanje vrijednosti: osobni transformacijski rast u središtu je iskustvenog učenja. Sudionici su pozvani da preispitaju i istraže vlastite vrijednosti u sigurnom okruženju. Iskustveno učenje nosi sa sobom uvjerenje da bi građani trebali biti osposobljeni za puno sudjelovanje u svojim zajednicama i društvu u duhu poštovanja dostojanstva i jednakosti svih.

Proces bi trebao biti orijentiran na akciju nakon edukacije, pogotovo kada su u nju uključeni multiplikatori. Iskustveno učenje potiče perspektivu "velike slike" i pruža uvid sudionicima u njihov odnos sa širim svijetom. Obrazovne aktivnosti trebale bi ojačati sposobnosti sudionika da komuniciraju sa složenim sustavima, razumiju međusobnu povezanost svih stvari i pokrenu promjenu u svojim zajednicama uključujući druge.

3.4. Preporuke za organizaciju edukacije (logistika)

Sudionici

Prilikom provedbe modula, potrebno je voditi računa o tome da sudionici:

- dolaze iz različitih organizacija (institucija) i predstavljaju različite dionike iz lokalne zajednice koji u suradnji mogu raditi na realizaciji inicijativa;
- budu kontinuirano prisutni na provedbi svih modula;
- budu motivirani sudjelovati (preporuka je da se rezultati modula kreiraju u projektni koncept kojeg je moguće realizirati u lokalnoj zajednici).

Prostor & materijali za rad

Prilikom provedbe modula, potrebno je voditi računa o tome da je prostor u kojem će se raditi opremljen opremom za rad: projektor, laptop, flipchart stalak, radni stolovi koji se mogu premještati u prostoru, udobne stolice. Idealno bi bilo vježbe i rad u grupama organizirati u vanjskom prostoru i/ili u prirodi.

Od materijala za rad potrebno je osigurati radni papir, bojice, olovke, škare, ljepilo te ostali radni materijal koji se može koristiti za kreativno izražavanje prilikom izvođenja vježbi i rada u grupama.

3.5. Željeni ishodi učenja

Modul 1 – Iniciranje i pokretanje suradnje u lokalnoj zajednici

- sudionici će razumjeti što je održivi razvoj
- sudionici će prepoznati postojeće potencijale u zajednici za održivi razvoj
- sudionici će planirati moguće ciljeve održivog razvoja u lokalnoj zajednici
- sudionici će kritički promišljati o planu provedbe planiranih ciljeva održivog razvoja u lokalnoj zajednici

Napomena: u prvom modulu potrebno je osigurati vrijeme za upoznavanje sudionika, predstavljanje programa i načina rada, kreiranja pravila rada te početak izgradnje grupne dinamike.

Modul 2 – Uključivanje različitih lokalnih dionika

- sudionici će timski istražiti i prepoznati vrijedne strane svoje zajednice
- sudionici će identificirati dionike i potencijalne suradnike
- sudionici će upoznati metode mapiranja dionika te iskustveno proći kroz jednu od tehnika

Modul 3 - Organizacija suradnje i suradničko učenje dionika

- sudionici će upoznati proces planiranja uključujući analizu potreba te postavljanje ciljeva i izradu plana akcije analize potreba
- sudionici će razumjeti značenje participacije i aktivnog građanstva
- sudionici će planirati kako uključiti sve sudionike svake grupe u raspravu o problemu, počevši od prikupljanja općih i konkretnih ideja pojedinaca, kako bi se dobio bolji uvid u različita stajališta i pronašao zajednički način rješavanja problema

Modul 4 – Učenje kroz suradnju i osnove projektnog planiranja

- sudionici će upoznati elemente (korake) projektnog menadžmenta
- sudionici će vježbati proces planiranja projektnog prijedloga uključujući postavljanje ciljeva, rezultata, aktivnosti i izradu vremenskog plana akcije

Modul 5 – Komunikacija u svrhu zagovaranja

- sudionici će ovladati procesom planiranja zagovaranja za uvođenje promjena za održivi razvoj
- sudionici će razlikovati različite oblike zagovaranja
- sudionici će ovladati procesom izrade plana komunikacijskih aktivnosti
- sudionici će ovladati procesom osmišljavanja ključnih poruka

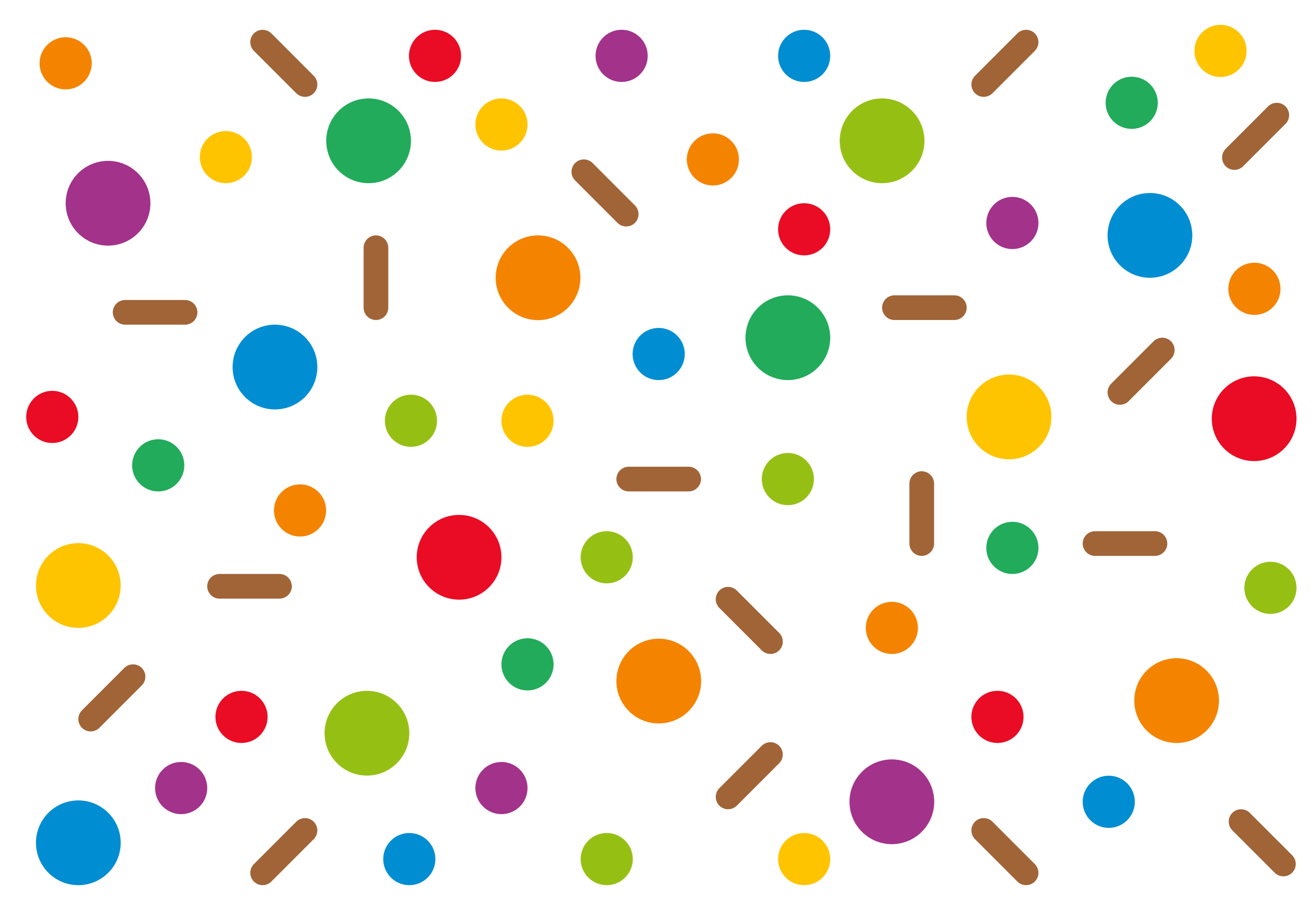
Modul 6 – Kako kvalitetno financirati inicijativu?

- sudionici će ovladati procesom mapiranja potencijalnih donatora
- sudionici će upoznati metodu grupnog financiranja - crowdfunding
- sudionici će upoznati proces projektnog financiranja

Modul 7 – Promišljanje o promjenama i kako ih mjeriti?

- sudionici će se upoznati s teorijom promjene
- sudionici će upoznati različite metode evaluacije
- sudionici će osmisлити jednostavan plan evaluacije projekta

Napomena: u zadnjem modulu potrebno je osigurati vrijeme za završnu evaluaciju i zatvaranje cijelog procesa.

Popis literature

T-Kit on Training Essentials
Published by the Council of Europe
and the European Commission, 2002.

<https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/t-kit-6-training-essentials>

T-Kit 13 Sustainability and youth work
Published by the Council of Europe and the European
Commission, 2018.

<https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/t-kit-13-sustainability-and-youth-work>

